

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ  
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS  
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ  
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL  
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN  
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS  
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ  
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES  
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES  
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH  
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE  
EIROPAS KOPIENU TIESA



LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS  
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA  
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ  
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN  
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH  
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS  
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE  
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV  
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI  
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN  
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tlač a informácie

## TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 88/07

11. december 2007

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-438/05

*The International Transport Workers' Federation & The Finnish Seamen's Union/Viking Line  
ABP & Oü Viking Line Eesti*

### **KOLEKTÍVNE AKCIE, KTORÝCH CIEĽOM JE DOSIAHNUŤ, ABY ZAHRANIČNÝ PODNIK UZATVORIL KOLEKTÍVNU ZMLUVU S ODBOROVOU ORGANIZÁCIOU, KTORÁ HO MÔŽE ODRADIŤ OD VYUŽITIA SLOBODY USADIŤ SA, TÚTO SLOBODU OBMEDZUJÚ**

*Tieto obmedzenia môžu byť odôvodnené ochranou pracovníkov za predpokladu, že sa preukáže,  
že sú spôsobilé zabezpečiť dosiahnutie legitímneho cieľa a nejdú nad rámec toho, čo je na  
dosiahnutie tohto cieľa nevyhnutné*

International Transport Workers' Federation (ITF) je medzinárodný odborový zväz združujúci 600 odborových organizácií pracovníkov zamestnaných v doprave zo 140 štátov, ktorý má sídlo v Londýne. Jednou z jeho hlavných politík je kampaň zameraná na odstránenie lacných vlajok. V rámci tejto politiky s cieľom zlepšiť pracovné podmienky členov posádok plavidiel majú iba odborové organizácie usadené v štáte, v ktorom sa nachádza skutočné vlastníctvo plavidla, právo uzatvárať kolektívne zmluvy, a to bez ohľadu na to, pod akou vlajkou je plavidlo registrované.

Viking Line, fínska spoločnosť prevádzkujúca trajektovú prepravu, je vlastníkom plavidla Rosella, ktorá pláva pod fínskou vlajkou na linke medzi Tallinom a Helsinkami. Členovia jeho posádky sú združení v odborovej organizácii Finnish Seamen's Union (FSU), ktorá je pridruženou organizáciou ITF.

V októbri 2003 Viking Line oznámila FSU svoj zámer zmeniť vlajku Roselly, ktorej prevádzka bola stratová, tým spôsobom, že ju zaregistruje v Estónsku, kde táto spoločnosť mala dcérsku spoločnosť, aby tak mohla zamestnať estónsku posádku, ktorej mzda je nižšia ako mzda vyplácaná vo Fínsku, a aby tak mohla konkurovať iným plavidlám plaviacim sa na rovnakej trase. ITF v novembri 2003 v nadväznosti na žiadosť FSU zaslala všetkým svojim pridruženým organizáciám obežník, v ktorom im pod hrozbou sankcií nariadila, aby nevyjednávali so spoločnosťou Viking Line. Tento obežník zabránil estónskym odborovým organizáciám vstúpiť do rokovaní s Viking Line.

Súčasne FSU stanovila podmienky obnovy dohody o počte zamestnancov posádky a oznámila svoj zámer začať štrajk zameraný jednak na požiadavku zvýšenia počtu členov posádky Roselly a jednak na uzatvorenie kolektívnej zmluvy stanovujúcej, že v prípade zmeny vlajky sa bude Viking Line naďalej riadiť fínskym pracovným právom a nerozviaže pracovný pomer s členmi posádky.

V auguste 2004 po vstupe Estónska do Európskej únie sa Viking Line, ktorá bola rozhodnutá zaregistrovať stratové plavidlo pod estónskou vlajkou, obrátila na súd Spojeného kráľovstva, kde mala ITF svoje sídlo. Viking Line navrhla, aby tento súd uložil ITF povinnosť zrušiť obežník a FSU zdržať sa obmedzovania výkonu jej práva slobodne sa usadiť v súvislosti so zmenou vlajky Roselly.

Court of Appeal, ktorý rozhodoval o odvolaní podanom FSU a ITF, položil Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev niekoľko prejudiciálnych otázok týkajúcich sa uplatnenia ustanovení Zmluvy o slobode usadiť sa na predmetnú vec a otázky, či akcie FSU a ITF predstavujú neodôvodnené obmedzenie slobodného pohybu.

**Súdny dvor najprv uvádza, že ustanovenia Zmluvy týkajúce sa slobody usadiť sa sa uplatnia na kolektívnu akciu uskutočnenú odborovou organizáciou alebo odborovým zväzom voči podniku s cieľom dosiahnuť, aby tento podnik uzavrel kolektívnu zmluvu, ktorej obsah ho môže odradiť od využitia tejto slobody.**

Súdny dvor uznáva, že v kontexte zmluvy, ktorá má na kolektívnej úrovni upraviť závislú činnosť, **ustanovenia týkajúce sa slobody usadiť sa priznávajú súkromnému podniku práva, na ktoré sa môže odvolávať voči odborovej organizácii alebo odborovému zväzu vykonávajúcim autonómnu právomoc, ktorou disponujú z titulu odborovej slobody vyjednávať o pracovných a mzdových podmienkach so zamestnávateľmi alebo profesijnými organizáciami.**

Ďalej Súdny dvor zdôrazňuje, že podmienky registrácie plavidiel nesmú brániť slobode usadiť sa. Kolektívna akcia, akú zamýšľa uskutočniť FSU, má jednak za následok to, že výkon slobody usadiť sa bude pred Viking Line menej príťažlivejším alebo dokonca zbytočným, keďže táto akcia bráni uvedenej spoločnosti, ako aj jej estónskej dcérskej spoločnosti požívať v prijímajúcom členskom štáte rovnaké zaobchádzanie ako požívajú ostatné hospodárske subjekty usadené v tomto štáte. Okrem toho kolektívna akcia uskutočnená v rámci realizácie politiky ITF boja proti lacným vlajkám, ktorej cieľom je predovšetkým zabrániť vlastníkom plavidiel zaregistrovať ich plavidlá v inom štáte ako v štáte, ktorého štátnymi príslušníkmi sú skutoční vlastníci týchto plavidiel, musí byť považovaná za akciu, ktorá je prinajmenšom spôsobilá obmedziť spoločnosť Viking Line vo výkone jej práva slobodne sa usadiť.

**Z toho vyplýva, že takéto akcie predstavujú obmedzenia slobody usadiť sa.**

Tieto obmedzenia sú prípustné iba vtedy, ak sledujú legitímny cieľ, akým je ochrana pracovníkov. Je vecou vnútroštátneho súdu, aby overil, či ciele, ktoré FSU a ITF prostredníctvom kolektívnej akcie nimi uskutočnenej sledujú, sa týkajú ochrany pracovníkov.

Súdny dvor v tejto súvislosti uviedol, že pokiaľ ide o kolektívnu akciu uskutočnenú FSU, v prípade, ak je táto akcia zameraná na ochranu pracovných miest a pracovných podmienok členov tejto odborovej organizácie, ktorí by mohli byť v dôsledku preregistrovania Roselly poškodení, možno sa na prvý pohľad dôvodne domnievať, že cieľom tejto akcie je ochrana pracovníkov, avšak s touto kvalifikáciou nemožno súhlasiť, ak sa preukáže, že dotknuté pracovné miesta alebo pracovné podmienky neboli narušené alebo vážne ohrozené.

Ak sa preukáže, že dotknuté pracovné miesta alebo pracovné podmienky boli skutočne narušené alebo ohrozené, je potrebné ďalej overiť, či kolektívna akcia uskutočnená touto odborovou organizáciou je spôsobilá zabezpečiť dosiahnutie sledovaného cieľa a či nejde nad rámec toho, čo je na dosiahnutie tohto cieľa nevyhnutné.

V tejto súvislosti Súdny dvor pripomína, že je nesporné, že kolektívne akcie, ako aj kolektívne vyjednávanía a kolektívne zmluvy môžu za osobitných okolností sporu predstavovať jeden z hlavných prostriedkov, prostredníctvom ktorých odborové organizácie chránia záujmy svojich členov. Pokiaľ ide o otázku, či dotknutá kolektívna akcia v spore vo veci samej nejde nad rámec toho, čo je na dosiahnutie sledovaného cieľa nevyhnutné, vnútroštátny súd musí najmä preskúmať, či jednak vnútroštátna právna úprava a kolektívne zmluvy uplatniteľné na túto akciu neposkytujú FSU iné prostriedky, menej obmedzujúce slobodu usadiť sa, prostredníctvom ktorých môže FSU úspešne ukončiť kolektívne vyjednávanie so spoločnosťou Viking Line, a jednak či táto odborová organizácia vyčerpala tieto prostriedky pred začatím takejto akcie.

Pokiaľ ide o kolektívne akcie zamerané na realizáciu dotknutej politiky ITF, Súdny dvor zdôrazňuje, že pokiaľ táto politika zabráni majiteľom lodí zaregistrovať ich plavidlá v inom štáte ako v štáte, ktorého štátnymi príslušníkmi sú skutoční majitelia týchto plavidiel, obmedzenia slobody usadiť sa, ktoré vyplývajú z takýchto akcií, nie je možné objektívne odôvodniť. Treba však skonštatovať, že cieľom uvedenej politiky je tiež ochrana a zlepšovanie pracovných podmienok námorníkov.

Súdny dvor však konštatuje, že ITF je v rámci politiky boja proti lacným vlajkám povinná na základe výzvy ktoréhokoľvek z jej členov začať solidárnu akciu proti skutočnému vlastníkovi plavidla, ktoré je zaregistrované v inom štáte ako v štáte, ktorého štátnym príslušníkom je tento vlastník, a to bez ohľadu na to, či výkon jeho práva usadiť sa môže alebo nemôže mať negatívne dôsledky na pracovné miesta alebo pracovné podmienky jeho zamestnancov. Politika spočívajúca vo vyhradení práva na kolektívne vyjednávanie odborovým organizáciám štátu, ktorého štátny príslušník je skutočným vlastníkom plavidla, sa uplatní tiež v prípade, ak toto plavidlo je zaregistrované v štáte zabezpečujúcom pracovníkom vyšší stupeň sociálnej ochrany, než aký je zabezpečený v prvom štáte.

*Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.*

*Jazyky, ktoré sú k dispozícii: všetky*

*Úplné znenie rozsudku sa nachádza na internetovej stránke Súdneho dvora:*

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SK&Submit=rechercher&numaff=C-438/05>

*Vo všeobecnosti je znenie na internete prístupné v deň vyhlásenia rozsudku od 12. hodiny SEČ.*

*Podrobnejšie informácie Vám môže poskytnúť pán Balázs Lehóczki*

*Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028*

*Obrazové záznamy z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na EBS „Europe by Satellite“*

*túto službu poskytuje Európska komisia, Generálne riaditeľstvo tlače a komunikácie,*

*L-2920 Luxemburg, tel.: (00352) 4301 35177, fax: (00352) 4301 35249*

*alebo B-1049 Brusel, tel.: (0032) 2 2964106, fax: (0032) 2 2965956*